

دیوان دوزبانہ
پروین اعظمی

مقدمہ

www.ketab.ir
ملک العزای بیلا

ترجمہ

مہدی افشار

سرشناسه	: اعتصامی، پروین، ۱۲۸۵ - ۱۳۲۰، E'tesami, Parvin
عنوان قراردادی	: دیوان
عنوان و نام پدیدآور	: دیوان دو زبانۀ پروین اعتصامی/ با مقدمه ملک الشعرای بهار؛ مترجم مهدی افشار.
مشخصات نشر	: تهران: قلم تاجیک: انتشارات دبیر، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۶۳۴ ص.
شابک	: 978-622-98326-1-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: فارسی - انگلیسی.
موضوع	: شعر فارسی - قرن ۱۴
موضوع	: Persian poetry - 20th century
شناسه افزوده	: بهار، محمد تقی، ۱۲۶۵ - ۱۳۳۰، مقدمه نویس
شناسه افزوده	: Afshar, Mehdi
شناسه افزوده	: افشار، مهدی، ۱۳۲۶ -، مترجم
رده بندی کنگره	: PIRV۶۱۴
رده بندی دیویی	: ۱/۶۲۸۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۶۸۰۳۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

دیوان دو زبانۀ پروین اعتصامی با مقدمه ملک الشعرای بهار

ناشر: قلم تاجیک

ناشر همکار: دبیر

مترجم: مهدی افشار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: تاجیک

ناظر چاپ: حامد تاجیک

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۳۲۶-۱-۵

سایت فناوری، لاله، نیلوفر، ۱۳۰۶ تلفن: ۰۹۱۲۳۷۰۴۹۵۱

خیابان اردیبهشت، کوچه وحید، شماره ۱ طبقه ۴، تلفن ۶۶۴۱۳۷۲۶-۶۶۹۶۰۶۰۳

www.samirpublication.com

مقدمه ناشر

از آشنایی ام بادیوان پرین ده سال می گذرد، یادمان ترین خاطره به روزگاری می رسد که در سال های نخست زندگی ام به ده سالگی رسیده بودم، زمستانی سرد بود و جمع شدن زیر کرسی خانواده بهترین پناهگاه و خورشید سرخ غروین زود بهنگام فرو می نشست و قیر سیاه شب زود بهنگام بر همه جاسای می گسترده و آن وقت بود که گفت وگو با مثل آتش منقل کرسی گل می انداخت و چه گرم می شد محفل خانوادگی مان.

مادرم به دوخت و دو زشغول بود و به قول خودش به رفو کردن سرزناوی شوار بایی که در بازی های کودکانه پارو شده بود و یاد دوخت و دو ز زیر بل های کتی که بر اثر کشش لباسهای پاره شده بود و در همان حال زیر لب شعر می راز می کرد که زندگی آینده مرا رقم زد:

گفت سوزن بار فکرو وقت شام شب شد و آخر نشد کارت تمام
روز و شب بیوده سوزن می زنی هر دمی صد زخم برین می زنی
من ز خون، زینک شدم درشت تو بس که خون می ریزد از انجشت تو
و پدر با بخندی سکوت پر تمجید مادر را که می گوشتد دنبال شعر را به یاد آورده و فرستاد و گفت:
زین به سرخ های کوتاه و بلند که شدم سرگشته، گاهی پامیند
که زبون کردیم و که ناتوان که شکستم، که خمیدم چون کان
چون فتم یا فردا منم زگا تو بهی راندی به پیشم با قمار

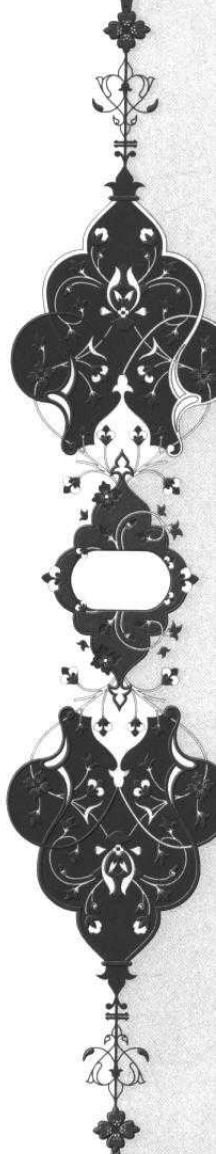
و این قصیده بلند را هر دو می ایسان نیک به یاد داشتند و در بازخوانی اش از یکدیگر سبقت می جستند. با سخنن و تپش نشسته بودم و به هر دو می ایسان می گفتم و دلم می خواست شاعر باشم که این همه شوق و شور در خانه ما به پا کرده بود.

پدر برخواست و از صند و چو کتب را بیرون آورد - و هنوز هم آن را در مجموع کتب ما می خط کرده ام -
 آن موقع هم جلدی کرم رنگ و فرسوده داشت و با کافدی نامرغوب نزدیک به زرد رنگت پدر چند قطعه دیگر
 از شعرهای پروین را از روی کتب خواند. با همه کودکی به ابحام مفهوم شعرش ادری یافتم ولی وزن شعر و موسیقی
 کلام در دلم شوری به پا کرده بود.

بعد مادر دوران دبیرستان همان کتب فرسوده بخشی ناکسته از کتب ما بی بود که همراه خود به مدرسه می بردم و
 به روقیتی در اتوبوس و در رنگت های تفریح با آوای بلندی خواندم و شوقی در دل می کلاسی ما می نشانی کردم.

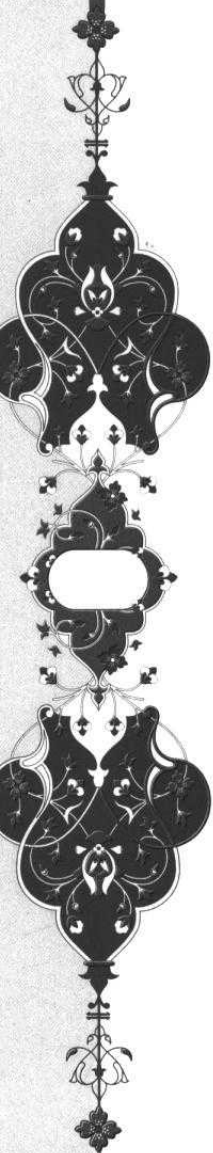
همان شوق و تعلق خاطر به دیوان پروین بود که مرا واداشت تا به قلم و نشر راه یابم و آن گاه که دانستم دوست
 فرزانه ام قصد ترجمه پروین را دارد، پیشنهاد کردم که در بیخ است آن دیوان نفیس به صورتی متوسط چاپ شود
 آن چنان که در پیش روی شماست دینی است که به پروین داشته ام و ادای می شود و اثره آن شور و تاثیر آن عشق
 است به آن شاعر بزرگ انقلابی که امروز نیز هم چنان شعله و راست.

www.ketab.ir

فهرست

۱۲۸	گل سرخ	۱۳	مقاله ای از دکتر غلامعلی حداد عادل
۱۳۳	شباویز	۲۳	مقدمه مترجم
۱۳۶	عشق حق	۴۳	دیباچه ملک الشعرای بهار
۱۳۹	امید و نویدی	۴۹	نگاهی گذرا به زندگی پروین
۱۴۲	نا ابل		مسمط ها
۱۴۵	عمر گل	۶۱	ای کرب
۱۴۸	بلبل و مور	۶۴	آشیان ویران
۱۵۴	رو باه نفس	۶۸	ای مرغفت
۱۵۷	تیمار خوار	۷۲	نغمه صبح
۱۶۰	آرزوی پرواز	۷۸	یادیاران
۱۶۳	خوان و غم		
۱۶۷	کرباس و اناس		شنوی ها
۱۷۰	دزد و قاضی	۸۷	کره گشی
۱۷۲	روح آزاد	۹۲	نا آرموده
۱۷۵	پامیال آز	۹۶	کنج روح
۱۷۹	کوهر و سنگ	۹۹	جولای خدا
۱۸۴	دیده و دل	۱۰۵	جان و تن
۱۸۷	لطف حق	۱۰۷	بی آرزو
۱۹۳	رفوی وقت	۱۰۹	دزه و خاش
۱۹۵	کعبه دل	۱۱۳	جامه می عرفان
۱۹۹	طوطی و شجر	۱۱۵	کار آگاه
۲۰۲	برک ریزان	۱۱۸	کنج درویش
۲۰۶	گرک و شبان	۱۲۵	تیر و کان

۲۷۳	سختی و سختی ها	۲۰۹	زاهد خدین
	قطعه ها	۲۱۳	دو مختصر
۲۷۷	بجای جوانی	۲۱۹	سوز نور
۲۷۹	کوثر نظر	۲۲۳	گل و شبنم
۲۸۱	صاحبه ی مایتم اغیاست	۲۲۶	کلبه بجای
۲۸۶	کاروان چمن	۲۲۸	مهار نادان
۲۸۷	باد بروت	۲۳۳	آرزوی مادر
۲۹۰	بازی زندگی	۲۳۵	دریای نور
۲۹۲	راه دل	۲۳۹	سعی و عمل
۲۹۴	حقیقت و مجاز	۲۴۲	عهد فنین
۲۹۵	فریاد حسرت	۲۴۴	گل خود و
۲۹۷	کارگاه حریر	۲۴۷	گل پرمهر
۲۹۸	گل بی عیب	۲۵۰	صدیر پریشان
۳۰۱	کمان قضا	۲۵۵	دکان ریا
۳۰۵	کمان آزادگی	۲۵۹	غردنک بختان
۳۰۷	نغمه رفوگر		غزل ها
۳۱۰	پایه و دیوار	۲۶۵	بی روی دوست
۳۱۳	مادر دور اندیش	۲۶۶	نکته ای چند
۳۱۵	نیکلی دل	۲۶۷	یادگار
۳۱۶	عجب جو	۲۶۸	آرزو ها (۱)
۳۱۹	اشک تنیم	۲۶۹	آرزو ها (۲)
۳۲۰	گل و خاک	۲۷۰	آرزو ها (۳)
۳۲۲	بی پدر	۲۷۱	آرزو ها (۴)
۳۲۴	بنفشه	۲۷۲	آرزو ها (۵)

۳۷۷	سکته	۳۲۵	آتش دل
۳۷۹	کوهر اشک	۳۲۷	آمین آینه
۳۸۱	نامه بنوشیروان	۳۲۹	امروز و فردا
۳۸۳	نکوهش بی خبران	۳۳۰	رنج نخت
۳۸۶	همنشین ناهموار	۳۳۱	تاراج روزگار
۳۹۰	درخت بی بر	۳۳۳	دو بهمدرد
۳۹۲	سر و شکست	۳۳۵	دو بهراز
۳۹۳	کینفر بی بنر	۳۳۷	روح آزرده
۳۹۷	نوروز	۳۳۹	سرود خارکن
۳۹۹	فلفه	۳۴۲	شکایت پیرزن
۴۰۱	خون دل	۳۴۴	طفل تیم
۴۰۲	احسان بی اثر	۳۴۸	قدر تهی
۴۰۳	شکوه	۳۵۰	گریه بی سود
۴۰۵	نغمه خوشه چین	۳۵۱	کنج آیین
۴۰۷	کرک و سگ	۳۵۳	مست و بهوشیار
۴۰۹	دزد خانه	۳۵۴	قلب مجروح
۴۱۱	فریب آشتی	۳۵۶	بزرگی کار
۴۱۲	توشه پرمردگی	۳۵۹	صاف و درد
۴۱۳	گل پنهان	۳۶۰	علم
۴۱۴	جال حق	۳۶۲	گذشته بی حاصل
۴۱۶	سرنوشت	۳۶۴	وجود پاک
۴۲۰	فرشته سی انس	۳۶۵	انده قهر
۴۲۴	آسایش بزرگان	۳۶۷	تحمیدت
۴۲۵	دیدن و نادیدن	۳۷۱	خاطر خوشد
۴۲۷	شرط نیکبانی	۳۷۳	دیوانه و زنجیر

